

GŁOS NARODU

WYDANIE WIECZORNE.

Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inseraty nad-
syłać należy franco do Admi-
nistracji „Głosu Narodu”. —
Prenumeratę oprócz upowa-
żnionych agencji przyjmuje
każdy urząd pocztowy w o-
brębie monarchii i w pań-
stwie niemieckiem. Reklama-
cy nieopłaconym nie po-
dlegają opłacie pocztowej. Re-
kopisów redakcyja nie swraca

Adres Redakcyi:
Ul. św. TOMASZA L. 35.
Adres telegr.: „Głos Narodu”
Kraków. Telefon re-
dakcyjny Nr 22. Telefon
admta. i drukarni Nr 224.

PRENUMERATA wynosi
w Krakowie miesięcznie
2 kor., kwartalnie 6 kor.
Za dwurazowe odnosze-
nie do domu dopłaca się
60 hal. — za jednorazowe 40 hal.

Na prowincyi miesię-
cznie 2 kgr. 70 h., kwar-
talnie 8 kor. W państwie
niemieckiem kwartalnie
10 kor., w innych pań-
stwach kwartalnie 12 kor.

Zmiana adresu 40 hal.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracja „Głosu Narodu” ul. św. Tomasza L. 35. — Od miesiąca za wiersz drobnym piątkiem (petit) 20 halarky, układ tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 hal. Nadeślane po 60 hal. od wiersza. Nekrologi itd. 80 hal. od wiersza. Zniżki do „Głosu Narodu” (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp. przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski (Pasaż Hausmana), w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Dukas, H. Schalek, E. Braun, R. Mosse, H. Friedl, A. Joessel, w Antwerpii Jonas & Cie, Annoncen-Expedition „Propaganda” Györi & Nagy, w Berlinie F. E. Coe, w Budapeszcie J. Leopold, Eduard Braun, w Paryżu F. Jones & Cie, A. Loreite Jules Fortin & Cie de Raczkowski.

Pogorszenie w zdrowiu Ojca św.

Rzym. (T. B.) O stanie zdrowia Ojca św. wy-
dano dzisiaj przed południem następujący biu-
letyn: Ojciec św. cierpi od czterech dni na ka-
tar przewodów oddechowych i wielkich oskrze-
li. Dzisiaj rano stan Ojca św. pogorszył się z
powodu rozszerzenia się bronchitis i podwyż-
szenia temperatury. Ekspektoracya lekka.
Biuletyn ten podpisali lekarze Amici i Marchia
Fava.

Rzym. (T. B.) Stan zdrowia Ojca św., który
wedle zdania lekarzy wczoraj wieczór był u-
spakający, w ciągu nocy ubiegłej się pogor-
szył. Ojciec św. spędził noc niespokojnie. Po
dzisiejszej rannej wizycie lekarze w porozu-
mieniu z sekretrem Stanu Merry del Val po-
stanowili wydawać rano i wieczorem biulety-
ny. Pogorszenie się w stanie zdrowia Papieża
powoduje głęboką żalobę i niepokój w Waty-
kanie.

Telegramy.

(Telegramy „Głosu Narodu” z dnia 19 sierpnia).

Barbarzyństwo Rosyan.

Berlin. (T. B.) „Lokal Anzeiger“ donosi z
granicy wschodniej: **Rosyane podpalili 10 miej-
scowości granicznych.** Mieszkańcy ratując ży-
cie porzucili mienie i dobytek. **Rosyane strze-
lali na wszystkie strony do każdego kto im się
nawinął.** W miejscowości Radsen zastrzelono w
ten sposób 7 osób.

Powstanie na Kaukazie.

Konstantynopol. (T. B.) Dzienniki donoszą,
że **powstanie na Kaukazie przeciw Rosyi roz-
szerza się.** Powstańcy wysadzili w powietrze
mosty nad rzeką Aras (starożytny Araxes —
dziś tworzący granicę między rosyjskim Trans-
kaukazem a Persją). Jest to most jedynej linii
kolejowej prowadzącej z Rosyi do Persyi. **Ro-
syjskie wojska uciekają z bronią i z tobołami
na granicę turecką.** Przedwczoraj przekroczyła
wielka ilość żołnierzy rosyjskich granicę i wstą-
piła na ziemię turecką. Ceny środków żywno-
ści na Kaukazie poszły czterokrotnie w górę.
Coraz trudniejszym jest tłumienie powstania.

Modły w meczetach za zwycięstwo Austrii.

Wiedeń. (T. B.) „Politische Korrespondenz“
donosi z Konstantynopola, że **we wszystkich
tamtejszych meczetach odprawiane są modły za
powodzenie armii austro-węgierskiej i niemiec-
kiej.** Dzieje się to po raz pierwszy, że w turec-
kich meczetach odprawia się modły za powo-
dzenie armij państw chrześcijańskich.

Akcyja francuska w Belgii.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Reichspost“ dowiaduje
się z Berlina, iż silne oddziały wojska francu-
skiego wkroczyły do Belgii i maszerują do
Gembloux. (Gembloux jest ważnym kolejowym
punktem węzłowym na linii Namur-Bruksela.
Postępowanie naprzód Francuzów musi w naj-
krótszym czasie doprowadzić do stanowczych
starć z niemiecką armią w Belgii).

Przygnębienie w Niszu.

Sofia. (Tel. wł.) W dziennikach opisuje pe-
wien podróżny, który bawił w Serbii, że w Ni-

szu — w prowizorycznej stolicy Serbii — pa-
nuje **nastrój ogromnie przygnębiony**, mimo, że
kolportuje się bajkę, jakoby przez Bułgaryę
przyjść miały rosyjskie posiłki. Drożyzna jest
niesłychana. Kilogram złego chleba kosztuje 2
franki; by wyżywić ludność, gotuje się na uli-
cach w kotłach mięso i sprzedaje po 1 fr. por-
cję.

Bukareszt. (Tel. wł.) „Universul“ donosi:
Cztery dywizye serbskie, które miały być u-
tworzone z prowincyj zdobytych na Turcyi, po-
zostały tylko na papierze. Serbia nie ma ofice-
rów dla nowych formacyj, a zresztą Grecy i
Bułgarzy uciekli za granicę.

Ucieczka konsula angielskiego z Tryestu.

Rzym. (T. B.) Ajencya Stefani donosi: An-
gielski ambasador ogłosił następujące oświad-
czenie: Wobec tego, że wychodzące w Bolonii
pismo „Resto del Carlino“ ogłasza wiadomość
datowaną z Ankony zawierającą rzekome
szczegóły o ucieczce konsula angielskiego z
Tryestu, który miał udać się na pokładzie o-
krętu „Elettrico“ do Ancony aby ujść prześlado-
wań ze strony Austryaków — angielska am-
basada w imieniu prawdy spieszy podać do pu-
blicznej wiadomości, że wszystkie szczegóły
podane przez wspomniane pismo są zupełnie
zmyślane. Konsul angielski w Tryescie znajdu-
je się w Vittorio koło Treviso i **może tylko z
pochwałami wyrazić się o względności obja-
wionej mu przez władze austriackie. Angielscy
poddani w Tryescie nie mogą też w żadnym
kierunku się uskarżać.**

Ks. Bonaparte.

Paryż. (Tel. wł.) Książę Ludwik Bonaparte,
młodszy brat księcia pretendenta, udał się do
Rosyi, aby się oddać na usługi cara. Ks. Bona-
parte jest generałem rosyjskim i w tym charak-
terze brał udział w wojnie z Japonią.

Siczowi Strzelcy.

Lwów. (Tel. wł.) Ukraińskie „Diło“ donosi,
że prezes Głównej ukraińskiej Rady Dr Kość
Lewicki konferował z rządem wiedeńskim w
sprawie organizacyi i wyekwipowania ukraińsk.
Siczowych Strzelców. „W tej sprawie — dodaje
„Diło“ — ostatnie przeszkody, jakie jeszcze i-
stniały, usunięto i wszystko załatwiono tak,
aby **Siczowi Strzelcy mogli jak najprędzej sta-
nąć w bojowej gotowości“.**

Co się dzieje w zapomnianej Albanii.

Rzym. (T. B.) Ajencya Stefani donosi z
Walony pod datą 18 b. m.: **Powstańcy muzul-
mańscy podpalili Berat i obsadzili wczoraj wie-
czorem Fieri.** Dzisiaj przybyli nad rzekę Woju-
sę. Miasto jest bezbronne. panuje panika.

Kolonia. (T. wł.) Według doniesień „Koeln.
Ztg“ **brakuje w Anglii wywieczonych ludzi dla
okrętów wojennych.** W Aberdeen ofiarowano
marynarzom statków rybackich po 800 kor.
miesięcznie, jeżeli wstąpią do angielskiej służ-
by. Marynarze odrzucili propozycję.

Uwagi w sprawie moratorium.

I.

Wojna europejska zaatakowała w pierw-
szym rzędzie życie gospodarcze walczących i
przygotowujących się do walki narodów. U nas
odczuwa się silnie ostrza tej walki, bo ostatnie
lata depresyi finansowej zatrzymały w biegu
wszelkie wysiłki gospodarcze i zamiast powol-
nej sanacyi przykrych stosunków, przyniosły
nam cięższą fazę — moratorium.

Ogłoszono je w następujących państwach:

Austro - Węgrzech do 30 września, w Niemczech
(tylko odnośnie do pretensyj i zobowiązań za-
granicznych) do 8 listopada, we Włoszech do 20
sierpnia, w Szwajcaryi do 31 sierpnia, we Fran-
cyi do 1 września, w Anglii na przeciąg jednego
miesiąca, w Rosyi do 8 października, w Rumunii
do 31 stycznia, w Serbii do 1 listopada, w Buł-
garyi do 7 listopada, w Turcyi do 3 września.

Zawieszenie wypłat uwzględnionych przez
moratoria z oznaczonym terminem, przedłużane
zwykle przez poszczególne państwa, wywie-
ra niestety wpływ na inne nie-
uwzględnione przez moratorium
wypłaty, przez co wstrzymuje cały obrót
pieniężny i zagraża nawet sile podatkowej po-
szczególnych państw.

U nas od wypłaty czynszów mieszkalnych wy-
łamują się nawet ci, którzy nie odczuli ostrza
wyjątkowych czasów. Kupcy artykułów spo-
żywczych, kawiarnie i szynkarze, dla których
napływ ludności w miastach powodowany mo-
bilizacyą, przynosi długo oczekiwane żniwa, a
wysprzedane pułki sklepowe, nocami napelnia
się, by nadażyć wzrostowi popytu.

Zapełnione dniami i nocami kawiarnie i re-
stauracje bynajmniej nie świadczą o powadze
chwili, o wskazaniach oszczędności na chwilę,
jaka nastąpić może, a przedewszystkiem o
spełnianiu bieżących zobowiązań, które czy
prędzej, czy później wypełnić przyjdzie.

Lekkomyślne traktowanie moratorium i roz-
szerzanie go na nie objęte niem dziedziny, wy-
rządza kolosalne straty życiu gospodarczemu i
pogarsza smutnie stosunki. Wojna europejska
przecina arterję handlową, wstrzymanie ko-
munikacyi, przerywa stosunek kupca z dostawą,
niknie więc możność spełnienia terminowych
zobowiązań, będąca wskaźnikiem dla zaprowa-
dzenia moratorium. Celem poinformowania na-
szych Czytelników, podajemy poniżej rozpo-
rządzenie Cesarskie o moratorium.

„Wiener Ztg“ ogłasza rozporządzenie Cesar-
skie, mocą którego dwu-tygodniowe morato-
ryum zarządzane 1 sierpnia dla wynikłych
przed 1 sierpnia pretensyj pieniężnych prywa-
tno - prawnych, oraz wekslowych, czekowych i
pochodzących z ubezpieczenia, a które były
płatne 1 sierpnia, przedłuża się do 30 września
b. r.

Dla pretensyj prywatno-prawnych, które wy-
nikły przed 1 sierpnia, a były płatne między
1 sierpnia a 30 września, termin przedłużenia
wynosi 61 dni od dnia płatności. Także termin
dla weksli i czeków, które wystawiono przed
1 b. m., a których płatność przypada na czas
między 1 sierpnia a 30 września, zostaje prze-
dłużony.

Co do zwrotu wkładek, poczynionych po tym
dniu, rozporządzenie nie wprowadza morato-
ryum. Zakres pretensyj, które nie podlegają
moratorium, został istotnie rozszerzony. —
Obok pretensyj z kontraktów najmu mieszkania,
także pretensye z kontraktów dzierżawy, **obe-
cnie nie podlegają zwłoce.** Również poszczególne
pretensye z ubezpieczenia na życie, zwłaszcza
co do wypłaty sumy ubezpieczenia aż do wyso-
kości 500 K, dalej pretensye z ubezpieczenia
na wypadek śmierci na wojnie do pełnej sumy
ubezpieczenia nie podlegają moratorium, a tak
samo pretensye w innych gałęziach ubezpieczeń
do wysokości 400 K.

Szczególnie ważnym jest, że nietylko preten-
sye co do procentów i zapłaty kapitału długów
państwowych i zagwarantowanych przez Pań-
stwo obligacyj, **ale także pretensye tyczące się
oprocentowania i zwrotu sum płatnych z zapł-
sów dłużnych o bezpieczeństwie pupilarnym**
zwłaszcza z listów zastawnych wyjęte są z po-
moratorium. Procenty i annuitety pieniężne, za
bezpieczone na wynajętych lub wydzierżawio-
nych gruntach w księgach gruntowych, dłużnik

ma zapłacić, o ile czynsz najmu lub dzierżawy po potrąceniu podatku i opłat publicznych na to wystarczy.

R. W.

Mobilizacja w Paryżu.

Krzyk na ulicach zamilkł, skończyły się demonstracje i zaraz w pierwszych godzinach mobilizacji zmienił się zupełnie obraz wielkomobilskiego życia: tak pisze p. Naudeau w „Le Journal”, który jeszcze zdołał dotrzeć poza granicę Francji. Mija chwila entuzjazmu, a uwaga tłumów sięga hen daleko na przyszłe krwawe boje... Gwarny Paryż zamilkł, gromadzące się u wylotów ulic tłumy, odczytujące afisze, mówią jakby półgłosem.

Ustał ruch budowlany, a coraz większe falangi tłumów przelewają się ku dworcem kolejowym, zalegają lokale banków i kas z żądaniem zwrotów oszczędności.

Policjantom dodano w asystę żołnierzy gwardii republikańskiej, a rewolwery ich i pełne ładownice świadczą o nagłej zmianie sytuacji. Czyżby to zapowiadało zbliżający się stan oblężenia?... Ci, którzy wiedzą, milczą. Ku dworcem zdążają poważne tłumy tych żołnierzy rezerw, którzy znają swe miejsce przeznaczenia i dają wprost do swych pułków, nie czekając na dalsze wezwanie.

Czekają na nich długie węże pociągów, zapelniających się błyskawicznie i ledwie jeden przesunie się przed oczyma nagromadzonych na dworcach tłumów, nadszycią dalsze i taki ruch trwa nieprzerwanie. Pierwszeństwo przed nagromadzoną publicznością ma żołnierz i matoryał wojenny, dopiero według możności zajmować mogą miejsca w wagonach osoby cywilne. Obiecano im nawet osobne pociągi, lecz długie godziny oczekiwania nasuwają im troskę, czy wogóle będą wyprawieni? Ścisk nie do opisania, stosy kufrów i kuferków tworzą zapory, o które ocierają się rozgorączkowane tłumy.

Mieszkańcy przedmieść napróżno oczekują na pociągi. Automobile i autobusy oddano na usługi wojska, fiakry zaś znikają z ulic i niemal wszystkie konie zarekwirowało wojsko. Automobile, które krążyły dotychczas po ulicach Paryża, mkną w nieznane sobie strony, a oznaki, jakimi je zaopatrzono, zapasowe koła przymocowane do wozów i siedzący w nich oficerowie, świadczą, że dążą na pole walki.

Jedyna komunikacja, jaka pozostała Paryżowi, to jego koleje podziemne. I one jednak nie funkcjonują tak, jak poprzednio, topnieje z każdą godziną obsługujący je personal, powołany pod broń, a pozostają tylko ci, których na razie jeszcze pozostawiono, a jest ich bardzo niewiele. Na targach i w sklepach spożywczych panuje gorączkowy ruch, nie widzi się już dziewcząt, czytających spokojnie za ladą romanse, bo każda z nich ma kogoś, który stanął pod sztandarem, myślą więc o tych, którzy odeszli, lub też odejść mają. W drugim i trzecim dniu przedstawia się już zmieniony obraz... Wojska gotują się już do odjazdu. Odjedzie niemal wszystko, a pozostaną tylko zapasowe formacje. W koszarach i na ich podwórzach wre gorączkowe życie, a warty ustawione u wejść, wstrzymują cisnącą się publiczność, matki i żony wyczekujące chwili pożegnania się ze swymi najbliższymi.

Przed redakcjami dzienników zgłęb nie do opisanego, wychodzące obficie dodatki, rozchwytywane są w mgnieniu oka... Lecz, czy tłum dowiędzie się o wydarzeniach pierwszych godzin, a choćby pierwszych dni... nie, nie dowiędzie się. Będzie o nich wiedział na razie tylko generalny sztab, bo druty telegramu i telefonu pozostają wyłącznie na jego usługach.

Już może ścierają się przednie strażę? Nastają straszne, duszne i martwe dni oczekiwania, dni smutku za tymi, przed którymi stoi droga do nieznanego miasta, z których może nie powrócić i do cudzej ziemi, która ich pogrzebie.

Jak widzimy, smutny był nastrój w Paryżu, inny był wygląd naszych miast, a marsowa mina polskiego żołnierza i polskiego Strzelca kazały nam wierzyć, że idą po zwycięstwo, że wierzą w nie głęboko i w sprawę, za jaką walczyć będą.

Upadek Leodyum musiał zatem wstrząsnąć Paryżem, a przyspieszone tempo marszu armii pruskiej, zdążającej krótszą i bezpieczniejszą drogą pod Paryż, wzniesić musiały pesymizm, jaki panował tam od pierwszej chwili. Zawdzięczają go swemu sojusznikowi, despoicie północy, megalomani, który potępił przyszłe pokolenia, kochającej wolność Francji.

R. W.

Wojenka niegdyś a teraz.

Jeden z naszych prenumeratorów pisze nam, co następuje: Idę sobie w tych dniach ulicą zapelnioną maszerującym wojskiem. Nazwy ulicy nie mogę wymienić ze względu na paragraf, zakazujący prasie donosić o ruchach wojsk. Szedł cały pułk, nie tylko bardzo pięknie wysztyftowany, ale co jeszcze ważniejsza, w nadzwyczajnych humorach. Znać było, że ci ludzie wierzą w zwycięstwo, i że między oficerem a żołnierzem zachodzi tu jasny związek ideowy, który w stanowczej chwili zdwaja i potraja siłę pułku. Ale te rzeczy należą raczej do waszych pisarzy od artykułów wstępnych; ja tutaj chcę tylko zwrócić uwagę na coś, co mi się nasunęło na myśl, jako staremu żołnierzowi.

Brałem bowiem niegdyś w roku 1878 udział w okupacji Bośni i Hercegowiny. Rozmaicie tam bywało; trzeba było umieć być i na wozie i pod wozem. Robiło się czasem „Gewaltmarsch“ na 30 do 40 km po ówczesnych drogach bośniackich, t. j. po takich drogach, których nie było. Nareszcie na końcu takiej drogi pozwolono stanąć, polecono wypocząć i obiecano dać jeść. Dobrej woli co do tego nie brakowało, ale nie było co jeść, bo chociaż intendatura działała bardzo dokładnie, jednakże ugotowanie strawy dla pułku w niegościnnym kraju, to przed laty 35 była cała historia! Bywało czasem, że krowę trzeba było dopiero zabić, ościarować, a więc naczekać się sporo, zanim ona zamieniła się na kawałki—sztukamięsa w zupie żołnierskiej, w zupie, która musiała się obejść bez włoszczyzny, chyba, że udało się „zarekwirować“ gdzieś kilka główek surowej kapusty, z której dzieliłiśmy się po koleżeńsku po jednym albo po dwóch liściach do każdego kotła. Po większej części trzeba było czekać długo, nim się coś dostało, a bardzo często musiało się poprzestać na „Reserve-Vorrat“. Za owych czasów nie mogło być inaczej. Przypomniałem sobie to wszystko, gdy na owej ulicy X widziałem, jak za pułkiem szli kucharze z kuchniami polowymi. t. j. z takimi cudownymi maszynami, które maszerują razem z żołnierzami, i na których gotuje się doskonale podczas marszu. Wynika z tego, że dzisiejszy żołnierz może się najęść zawsze, kiedy głodny, nie czekając na zwycięstwo. Przed laty 35 taka maszerująca kuchnia polowa byłaby się wydała marzeniem jeszcze śmielszym, od całej awiatyki! Oczywiście przy takich urządzeniach „strategicznych“ łatwiej też i żołnierza utrzymać w dobrym humorze, a zwłaszcza polskiego, bo przecież polak, gdy głodny, to zły. Tym razem tedy nikt z naszych złym na wojnie nie będzie. A nie utracając nic ze swej dobroci, poświęci ją całą temu, żeby być dobrym żołnierzem.

Kronika

Cała prasa polska w Krakowie i Lwowie wita z najwyższą radością zjednoczenie polskich stronnictw w Naczelny Komitet Narodowy i tworzenie legionów polskich. Dzienniki zapewniają, że całe społeczeństwo polskie słuchać będzie wskazówek Komitetu. „Przed narodem — pisze „Gaz. Narodowa“ — który w tej wielkiej dziejowej chwili, zdobył się na taką jedność, solidarność i karność, a zarazem na taką ofiarność i męstwo, jasna nadzieja otwiera bramy do lepszej przyszłości. W górę serca!“

Z Naczelnego Komitetu Narodowego. W dalszym ciągu złożyli na Legiony Polskie: Jan bar. Götzt Okocimski 50.000 K., Jan bar. Konopka 20.000 K., Dr Mikołaj Gryziecki 1.00 K. Przypominamy, że dary składać należy w Głównej Kasie Magistratu (Poselska L. 10).

O zajęciu Sandomierza donoszą pisma: dnia 10 b. m. wojsko rosyjskie, stacyonowane w Sandomierzu opuściło miasto i wymaszerowało gościncem, prowadzącym w stronę Zawichostu. Słychać, że naczelnik austriackiej straży pogranicznej w Nadbrzeziu p. Hołubowicz miał na tratwach przeprowadzić się z pospolitakami austriackimi i zająć Sandomierz. Na ratuszu sandomierskim powiewa chorągiew austriacka.

Komunikat Prezydium krajowej Dyrekcji skarbu. Wypłata wynagrodzenia za dostarczone konie i podwozy z powodu mobilizacji. Wskutek otrzymanego dnia 17 sierpnia b. r. upoważnienia ministerstwa skarbu, zarządziło prezydium krajowej Dyrekcji skarbu bezzwłocznie stopniowo przekazywanie przez pocztową Kasę oszczędności wynagrodzenia za konie i podwozy, dostarczone z powodu mobilizacji tak, iż w najbliższych dniach rozpocznie się wypłacanie tych wynagrodzeń.

Statystyka Krakowa w miesiącu czerwcu przedstawia się jak następuje: Małżeństw zawarto 138. Urodziło się żywo 426 (chłopców 222, dziewcząt 304, ślubnych 308, nieślubnych 118), nieżywo 19. Zmarło ogółem 320 osób. Ze względu na przyczynę śmierci największa stosunkowo ilość

osób zmarła na gruźlicę (61), następnie na choroby żołądka i jelit (34). Na choroby dróg oddechowych zmarło 31 osób, na szkarlatynę 24, na nowotwory 23, na choroby narządów krążenia 23, na tyfus 3 itd. Samobójstw śmiertelnych było 13. W czerwcu zaszło w Krakowie 220 wypadków zachorowań zakaźnych. W ciągu czerwca przywieziono do Krakowa 5.298 sztuk bydła rogatego (w czem 2.374 cieląt), 4.133 sztuk nierogacizny, 106.361 kg. mięsa i wędlin, 80.727 sztuk drobiu i gołębi, 14.083 kg. ryb, 10.381 hl. napojów alkoholowych (w czem 7.220 hl. piwa) itd.

Rycerskie robiony. W jednym z okolicznościowych wierszy, drukowanych w dziennikach krakowskich, jest mowa o „rycerskich robronach“. Z obawy, żeby się taki zwrot nie przyjął, przypominamy, że wyraz robron oznacza strój kobiecy, w jakim rycerzowi nie byłoby z pewnością do twarzy.

Nowe banknoty dwukoronowe. W najbliższych dniach ukażą się w obiegu nowe banknoty dwukoronowe. Są one nieco mniejsze jak banknoty dziesięciokoronowe: prawa strona zawiera napis w języku niemieckim, lewa w węgierskim. W środku figuruje głowa kobieca, taka sama, jak na dawnych banknotach tysiąckoronowych, tylko bez emblematów pokoju. Prawa strona jest koloru błękitnego, lewa zielonawego. W środku rysunek w kształcie serca, na prawo i na lewo arabska dwójka. Banknoty dwukoronowe podlegają tym samym wszystkim prawom co inne banknoty.

Ofiarność m. Tarnowa. Donoszą nam z Tarnowa: W poniedziałek odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady miejskiej, na którym burmistrz Dr Tertil składał sprawozdanie z posiedzenia Koła polskiego w Krakowie, zawiadamiąjąc Radę o zgodnych a jednomyślnych uchwałach w kierunku powołania do życia N. K. N. i stworzenia dwóch polskich legionów. Sprawozdanie przyjęto z entuzjazmem do wiadomości, a na wniosek burmistrza jednomyślnie uchwalono na razie na potrzeby Naczelnego Komitetu Narodowego sumę 100.000 K., które znajdą pokrycie z funduszu przeznaczanego na budowę teatru; jednocześnie z grona Rady i Magistratu wybrano deputację, która na ręce starosty rady dworu p. Reintera złożyła gratulacje z okazji urodzin Cesarza i z powodu zwycięstwa armii austriackiej w Serbii.

Nauczycielstwo — a opieka nad dziećmi. Zebranie istniejącej przy Ognisku nauczycielskiem w Krakowie Sekcji opieki nad młodzieżą szkolną odbędzie się w lokalu Ogniska nauczycielskiego (Rynek 29), we czwartek dnia 20 sierpnia o godz. 5 wieczorem. Wydział zaprasza na to zebranie wszystkich P. T. Kolegów i Koleżanki, bawiących obecnie w Krakowie. Sprawy pilne i ważne.

Odznaczenia w wojsku. W uznaniu przytomnego, z zimną krwią i stanowczego wkroczenia, celem zapobieżenia katastrofie eksplozyi, otrzymali: srebrne krzyże zasługi z koroną: ogniomistrz Józef Kupka i kapral Stanisław Witkowski, a srebrne krzyże zasługi kanonierzy: Karol Muszyński i Jakób Penar, wszyscy z 45 dywizji haubie polowych obr. kraj.

Z c. k. obrony krajowej. Majorem zamianowany został rotmistrz Ernest hr. Maraviglia-Crivelli z 5 p. ułanów. Rezerwowym rzym. kat. kapelanem zamianowany X. Waleryan Marki w ewidencji rezerwy zapasowej przy komendzie okręgu uzupełniającego obr. kraj. w Tarnopolu, a rezerwowym gr. kat. kapelanem X. Mikołaj Lubomyez w ewidencji rezerwy zapasowej przy komendzie okręgu uzupełniającego obr. kraj. w Czerniowcach.

Przeciwno kłamliwym doniesieniom. „Korespondenz Herzog“ donosi z Medyolanu: Wszystkie pisma tutejsze z wyjątkiem „Secolo“ odmówiły ogłoszenia kłamliwych depesz paryskiej agencji Havasa, przynoszących dotąd konsekwentnie wiadomości o „zwycięstwach“ Rosyi i Francji.

Tomasz Szajer, chłop, były długoletni poseł na Sejm krajowy i do Rady Państwa, radny gminny, radny powiatowy i t. d. po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł w niedzielę, dnia 16 sierpnia 1914 w 55 roku życia.

Akcyja Polonii w Wiedniu. Polski Związek strzelecki w Wiedniu, po wybuchu wojny, która powołała pod broń wszystkich jego członków czynnych, zorganizował pogotowie nowe i przyjmuje w swym lokalu przy XVIII. Währingerstrasse 157 codzień od godz. 5—7 wieczorem zgłaszających się nowych członków.

Jedenaste stowarzyszeń polskich w Wiedniu na zebraniach w dniach 11 i 14 sierpnia w lokalu przy Mayerhofgasse 11 uchwalilo utworzenie Komitetu akcyjnego, którego zadaniem jest zorganizowanie we Wiedniu akcyi finansowej na rzecz walki z caratem i poruczył delegatom pięciu stowarzyszeń utworzenie subkomitetu finansowego.

Wszelkich wyjaśnień udziela żołnierz z r. 1863 Adam Kłoskowski, starszy rewident kolejowy IV., Viktorgasse 15. Kierownik kursu sanitarnego: Dr Leopold Zacharski, lekarz w Kaiser Franz Josef Spital X., Triesterstrasse; Skarbnik: Dr Zenon Martynowicz, VIII., Zeltgasse 11.